

so se v Trstu izkrcali ter skozi Avstrijo vrnili na Prusko. To priliko je uporabil grof Gulohovski. Dosegel je, da so se pruski vojaki na avstrijskih tleh sprejemali kakor najslavnejši junaki. Na raznih kolodvorih so jih pozdravljali avstrijski častniki, priredile so se jim dragocene pojedine in druge prijetnosti. Našim Prusakom je poskakovalo srce od samega veselja. Ko pa so se vrnili avstrijski vojaki, ki so morali na Kitajskem braniti s puško in mečem čast naše Avstrije, se nihče ni zmenil zanje. Tiho so prišli domov ter tiho začeli nadaljevati na avstrijskih tleh svojo službo.

Odgovor na nemške surovosti. V Litovli na Moravskem so si pridobili Čehi lansko leto pri volitvah občinski zastop. Vseled tega je postalo razmerje med Čehi in Nemci jako napeto. Letos so otvorili Nemci majhno nemško šolo in ob tej priliki so si povabili od vseh strani somišljenikov, da z velikim številom protestirajo proti češkemu prodiranju. Udeležencev se je zbralo okoli 10.000. Svoji »ljubezni« do Čehov so dali udeleženci s tem duška, da so jim razbijali okna ter natepli vsakega, ki je govoril češki. Zraven so peli »Wacht am Rhein«. Čehi so na te nemške čine jako primerno odgovorili. Malo dni pozneje je bil v Litovli sejem. Prišli so tudi nemški trgovci ter ponujali lepo blago, a ne enega Čeha ni bilo blizu, da bi kupil. Nemški trgovci so morali pospraviti blago in oditi. Tako so odgovorili Čehi nemškemu nasilju. Na Moravskem so Čehi gospodarski izborni organizovani. Čehi kupujejo le pri Čehih. Vseled tega bo padla občina Litovel in padla bo kmalu tudi največja nemška trnjava na Moravskem, Olomuc.

Rusi o Vsenemcih. »Moskovska Vedomosti« piše o avstrijskih Vsenemcih povodom predstojećih volitev v češki deželni zbor: Pred vsem je očitna predrznost, s katero si tolpa ljudij, katere politična delavnost je samo kronika škandalov, in ki bi prej spadali pod kriminal nego v zbornico,

Običajne pogrebne slovesnosti tu ne bom popisoval, ker je to vsakemu manj ali bolj znano. Povem naj le, da se je marsikdo bridko zjokal, ko so gospod vrgli prsti na rakev in molili pogrebne molitve. Ob enem pa je navzoče tolažila sladka nada, da bo ta blaga žena enkrat zopet vstala iz groba v lepšem, častitljivejšem telesu. Da, vstali bomo enkrat, v lepšem, častitljivejšem telesu v boljše življenje, kjer ne bo več nobene bridkosti.

Ko je bil pogreb končan, odšli so nekateri domov, drugi so ostali še nekaj časa na pokopališču, škropili so grob z blagoslovljeno vodo in izročali dragi ranjki zadnje pozdrave.

O te dobre ženke ljudje pač niso kmalu pozabili! Prešla je zima in prišla je zopet ljuba pomlad; mnoga cvetica je bila vzcvela in zopet zvenela, mnoga lastavica se je povrnila v naše kraje in zopet odletela na topli jug, a domači in drugi ljudje so jo imeli še v živem spominu. Najbolj so jo pogrešali mali Dolinarjevi unuki, s katerimi se je blaga žena tako rada igrala in kratkočasila. In po vasi so izpraševali otroci svoje matere: »Kje pa je Dolinarjeva mamica zdaj?« In rekle so jim, da zdaj gleda ljubega Boga v nebesih in da jih bo pri njem zatožila, ako ne bodo pridni. In mali so verjeli in obljubili, da bodo vedno pridni.

Jednako tudi Jakob ni pozabil svoje mamice. Na njenem grobu je dal napraviti lep spominek in, kedar je prišel po leti s svojo družino v domačo vas, vselej je obiskal tudi pokopališče, grob svoje matere. In mali unuki so trgali rože na njenem grobu ter jih nosili s seboj v mesto za spomin. — Dolinarjeva hiša pa še zdaj stoji in vse je še v redu pri njej kot je bilo nekdanj; gotovo je pri njej še isti blagoslov, katerega je bila izprosila rajna mati.

prisvaja ulogo, ki je nemogoča, t. j. da ponemči vse avstrijske Slovence in jih spravi pod nemško hegemonijo. Toda kako žalostno je to njihovo prizadevanje, spoznamo takoj, ako se spomnimo, da so se za ponemčenje avstrijskih Slovanov prizadevali vse drugačni ljudje že v dobi absolutizma in v parlamentarni dobi n. pr. Schmerling, Herbst, Plener, Smeykal in drugi, proti katerim so sedanji vodje Velikonemcev prave ničle. — Ako pa so se tudi oni politični junaki naposled morali prepričati, da so se lotili nečesa, kar nadkriljuje njihove moči, česa potem pričakujejo politični komedijanti kakor so Wolf in Schönerer? Niti tedaj, ako bi se Avstrija povrnila k absolutizmu, da pomaga nemški zmagi, ne bi nemški živelj mogel prevladati Slovanov že radi tega, ker je v Avstriji samo 8 milijonov Nemcev, a 17 milijonov Slovanov. Pri tem Slovani silno napredujejo v političnem in kulturnem oziru ter so si nabrali toliko moč, s kakoršno morajo računati vsi avstrijski Velenemci. Zato je čas nemški nadvladi v Avstriji minil za veke.

Na Francozskem preti nova ministerska kriza, vzrok kateri da je carjev obisk v Franciji. Na vrsti so, kakor poročajo francoski listi, socijalistična ministra Millerand in Baudin, vojni minister André, katerega utegne nadomestiti general Boisdeffre in še par drugih ministrov. Zlasti se govori o odstopu Milleranda, ki je po shodih zabavljajal čez carja.

Vojska v Južni Afriki. Angleški poveljnik lord Kitchener, o katerem se je že enkrat govorilo, da je pustil vrhovno poveljništvo, je zopet na pobegu. Lord Kitchener zahteva od angleškega vojnega ministra zopet novih vojakov. Ta pa mu jih ne more dati, ker je skoro že itak vse, kar je moskega in za rabo, v Južni Afriki. Zato se Kitchener kisló drži in hoče pustiti poveljništvo. Bodo ga že zopet pomirili, če ne, pa bodo dobili drugega. Večkrat, kakor Kitchener, tudi kaki drugi poveljnik ne more od Burov tepen biti. Nadalje pa angleški narod ni nič več zadovoljen s Kitchenerjem, ker uvidi, da ta mož preveč surovo postopa z Buri.

Dopisi.

Sv. Ana v Slov. gor. (Veselica.) Kako uspešno in plodonosno deluje naše pred dvema leti ustanovljeno bralno društvo tudi za pošteno razveselitev in zabavo svojih članov, kaže dovolj jasno to dejstvo, da je priredilo tekom tega časa že sedem veselic z deseterimi igrokazi. Nekako novo, sveže življenje je zavladalo v tem času med probujeno mladino, ki se je začela zavedati svojih dragih narodnih svetinj. — Dosedanji nastopi naših vrlih kmetskih diletantov so pokazali, da se začnemo tudi ob meji zavedati, da smo — Slovenci! Izmed dosedanjih veselic se je brez dvoma obnesla najboljše zadnja 8. septembra. Igralci se niso le dobro naučili svojih ulog, ampak videlo se je pri vsaki kretnji, da so se zamislili tudi — v vsebino; zato so uprizarjali neprisiljeno, živahno in neboječe posebno prvo igro, znano burko: »Pravica se je skazala«, ki je prirejena nalašč za odre na deželi. Še je igral smeh na veselih obrazih mnogoštevilnih gledalcev, ko nas preseneti druga igra s svojo resno, vzvišeno vsebino, znana »Lurska pastirica«, ter izvajlja začudenje in resnično ginjenost. Vsebinsko tvori znani čudež v Lurdu in ozdravljenje slepe hčerke brezverne, a slednjič spokorjene grofice. Igra se sicer ne more ponašati s posebno dramatično dovršenostjo in doslednostjo v slikanju posameznih značajev, posebno Bernardika ne nastopa taka, kakoršno smo bili navajeni občudovati do sedaj iz knjig o tem čudežu, dozdeva se nam v igri pregostobesedna, ki posebno rada govori — o sebi in ne posebno ponižno. No, to so malenkosti, ki niso ovirale lepega uspeha, ki bi bil seveda še večji, ako bi občinstvo ne čakalo v nestrpno dolgih odmorih

med posameznimi prizori. Posebno dobro ste rešile svojo nalogo grofinja s svojo hčerko in ganljiv je bil sklepni prizor: procesija pred čudežno jamo, spremljana s čistimi, milodonečimi glasovi krasne pesmi. In tako se je ob pol edenajstih končal prezanimivi večer, ki ostane vsakemu gledalcu v veselem spominu. Na to se je razvila jako živahna prosta zabava z veselimi petjem, k čemur so največ pripomogli nam dragi gostje od sv. Benedikta in ostali smo navdušeni za vse lepo in dobro do enih v veseli družini v nadi, da nas v kratkem združi spet enaka svečana prilika.

H koncu ne smemo pozabiti na domačega gospoda kaplana, kateri je s prigovarjanjem in požrtvovalnim trudom zbral in vodil naše vrle kmetske fante in dekleta, da so nas razveseljevali z dovršenim igranjem, na g. Jos. Krambergerja, ki je blagohotno prepustil svoje zasebne prostore. Obema, kakor tudi igralcem bodi izrečena najsrčnejša zahvala! Ti pa, mlado bralno društvo: Rasti in razviti se ter zberi v svoje okrilje tudi one, ki še do sedaj niso ali nočejo spoznati tvojega velikega pomena! Na svidenje!

Eden izmed navzočih.

Iz Stavenskega vrha. (Vstanite, mladeniči!) Blagovolite gospod urednik sprejeti v vaš cenjeni list »Slov. Gospodar« ta le kratki dopis. Malokedaj vam kdo kaj dopošlje iz našega kraja. Znano vam je, da je resnica, da največ pohujšanja in nevere izhaja po branju slabih knjig in časopisov, posebno dandanašnji, ko se povsod silijo in obilno ponujajo. Taki slab časnik je dandanes na primer »Štajerc«, po domače bolj umevno giftna krotka, ki že tudi v našem slovenskem kraju tu pa tam reglja in skače. Ta ptujski kramarček laže in piše čez gospode duhovnike in slovenske advokate in si na vse mogoče načine prizadeva, katerega poštenega rodoljuba ob dobro ime spraviti. In če ima kateri tega nemčurčka naročenega, naleze se kmalu istega duha.

Zatorej mladeniči Stavenski, prizadevajte si širiti dobre časnike, kakor je na primer »Slov. Gospodar«, »Naš Dom« in knjige družbe sv. Mohorja. Mladeniči, ne zamudite te lepe naloge, da bomo ponos in dika našega slovenskega naroda. »Štajerca« moramo odstraniti in one posestnike, kateri so na tega kramarčka naročeni, podučiti, da se naročijo na dobre časnike, kateri so v krščanskem duhu pisani. Potegujmo se za naš materin jezik in ravnajmo se po Slomškovem geslu: Vse za vero, dom, cesarja. Mladeniči, ne pozabite, kaj so že nekateri pisali, in tako recimo tudi mi: Ptujkega lažnjivega kljukca v peč, »Slov. Gospodarja« na mizo, »Naš Dom« pa v roke.

Mladenič Stavenski.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. Proforsko mesto za dušno pastirstvo na mariborskem bogoslovju je prevzel preč. g. prelat Karol Hribovšek, za pravoslovje preč. g. kanonik Jožef Majcen.

Novi notar v Kozjem. Gosp. dr. Jos. Barle, notar v Trziču, je premeščen v Kozje.

Imenovanje. Poštnim praktikantom v Mariboru je imenovan g. Milan Zemljč.

Na mariborsko gimnazijo sta došla letos gg. prof. dr. Leopold Poljanec iz Kranja in suplent dr. Anton Dolar iz Dunaja. Prvi poučuje naravoslovje, drugi jezike.

Poroka. Dne 1. oktobra se je poročil naš rojak gosp. dr. Viktor Kac iz Šmartna pri Slov. Gradcu z gospico Anico Bernardi, hčerjo veletrgovca v Spod. Dravogradu. Bilo srečno! Gospod dr. Kac se s 15. t. m. naseli v Mariboru kot zobozdravnik.

Trtna uš. Kot po trtni uši okužene so razglašene občine Lembah, Bergental, Razvanj, Pivola in Slivnica.